

Sygn. akt I C 784/19

W Y R O K W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Justyna Sieklicka-Pawlak

Protokolant: sekretarz sądowy Monika Pajor

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2020 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa [REDACTED]

przeciwko Idea Bank S.A. z siedzibą w Warszawie

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Idea Banku S.A. z siedzibą w Warszawie na rzecz powódki [REDACTED] kwotę 120.000 zł (sto dwadzieścia tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 7 marca 2019 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 6.417 zł (sześć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 784/19

UZASADNIENIE
wyroku z dnia 20 lipca 2020r.

Powódka [REDACTED] pozwem wniesionym w dniu 16 maja 2019 r. wniosła o zasądzenie pozwanego Idea Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie na swoją rzecz kwoty 120.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 7 marca 2019 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Powódka podała, że w dniu 16 października 2017 r. w oddziale pozwanego banku przy ul. [REDACTED] w Krakowie, gdzie udała się w celu założenia w pozwanym banku lokaty, została jej przedstawiona przez pracownika oddziału banku, [REDACTED], rzekomo wyjątkowo atrakcyjna i całkowicie bezpieczna forma inwestycji w postaci obligacji GetBack S.A. Doradca bankowy wskazywał na bardzo dobrą kondycję finansową spółki oraz bardzo korzystne oprocentowanie obligacji (6 % w skali roku), krótki czas trwania inwestycji oraz możliwość wycofania zaangażowania inwestora w każdej chwili. Twierdził, że inwestycja jest bezpieczna, bowiem spółka GetBack S.A. znajduje się pod stałym nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) i przeszła wszystkie procedury kontrolne. Doradca wyznaczył bardzo krótki czas na podjęcie decyzji o nabyciu obligacji, twierdząc, że aby nabyć proponowane obligacje przelew musi zostać wykonany niezwłocznie, najpóźniej następnego dnia, co miało wynikać z rzekomej ekskluzywności oferty. Pod namową doradcy bankowego i kierując się zaufaniem do banku, powódka wyraziła zgodę na nabycie obligacji. W dniu 17 października 2017 r. dokonała przelewu na kwotę 60.000 zł, nabywając 6 obligacji serii RT o wartości nominalnej 60.000 zł. Kolejną ofertę nabycia obligacji GetBack S.A. powódka otrzymała telefonicznie od tego samego pracownika banku pod koniec stycznia 2018 r. W międzyczasie powódka założyła w pozwanym banku kilka lokat, w tym dnia 6 stycznia 2018 r. sześciomiesięczną lokatę z oprocentowaniem 3 %. Doradca zaproponował zerwanie ww. lokaty i przekazanie środków na nabycie obligacji z nowej serii (z oprocentowaniem 5 % i kwartalnie naliczonymi odsetkami). Pod namową doradcy, powódka nabyła w dniu 29 stycznia 2018 r. 10 sztuk obligacji GetBack S.A. serii SO o wartości nominalnej 100.000 zł. Powódka podała, że doradca bankowy sam, bez jakiegokolwiek upoważnienia, dokonał wszystkich formalności związanych z nabyciem obligacji, w tym sam wypełniał i odsyłał formularze zapisu na obligacje. Powódce nigdy nie okazano ww. formularzy, ani żadnego innego dokumentu, z którego wynikałoby, że inwestycja obciążona jest jakimkolwiek ryzykiem. Powódka nie otrzymała m. in. prospektu emisyjnego obligacji. Powódka nie upoważniała doradcy do przekazywania jej danych osobowych osobom trzecim. Jedyną wymaganą i dokonaną przez powódkę czynnością w procesie nabycia obligacji było wykonanie przelewu bankowego na wskazany przez doradcę rachunek. Powódka nie miała świadomości, że nabywa przedmiotowe obligacje za pośrednictwem Polskiego Domu Maklerskiego S.A., pozostając w uzasadnionym okolicznościami przekonaniu, że nabywa obligacje bezpośrednio od pozwanego. Doradca bankowy nie przeprowadził z powódką żadnego testu adekwatności i odpowiedniości. Powódka nie jest profesjonalnym inwestorem i nie posiada

wykształcenia pozwalającego na samodzielne dokonywanie inwestycji na rynkach kapitałowych. W dacie oferowania ww. obligacji znane były już zastrzeżenia KNF do emisji obligacji GetBack S.A., jak i do kondycji finansowej emitenta. Informacje o wskazywanych przez KNF ryzykach znajdowały się we wszystkich prospektach emisyjnych. Gdyby powódka zapoznała się z ich treścią, nigdy nie zainwestowałaby swoich środków w przedmiotowe obligacje, gdyż kluczowe było dla niej bezpieczeństwo jej oszczędności. Wg wiedzy powódki, czynnościami pośrednictwa nabyciu obligacji zajmował się pracownik nie posiadający licencji doradcy inwestycyjnego oraz maklera papierów wartościowych.

Powódka podniosła, że strona pozwana w latach 2016-2018 prowadziła działania na rynku kapitałowym, odnoszące się do procesu oferowania instrumentów finansowych oraz doradztwa inwestycyjnego, bez posiadania odpowiednich zezwoleń KNF. Zdaniem powódki, biorąc pod uwagę, że powódka nabyła obligacje spółki GetBack S.A. wyłącznie dlatego, że strona pozwana sama przedstawiła taką ofertę, choć nie miała do tego uprawnień, to wobec sytuacji finansowej spółki GetBack S.A. i niemożności odzyskania kapitału, strona pozwana zawinionym działaniem wyrządziła szkodę majątkową, której powódka żąda naprawienia.

Zdaniem powódki, w procesie oferowania powódce nabycia obligacji spółki GetBack S.A. strona pozwana dopuściła się szeregu zaniedbań, stanowiących naruszenie powszechnie obowiązujących przepisów praw. Odstąpiła od dokonania oceny adekwatności oferowanego produktu inwestycyjnego, nie określiła lub błędnie określiła grupę docelową klientów na ten produkt, realizowała sprzeczną z przepisami strategię dystrybucji, pomijając obowiązki w zakresie obsługi klienta, w tym obowiązku informacyjne. Opisane powyżej działania strony pozwanej były sprzeczne z przepisami obowiązującego prawa i jako takie stanowiły zawinione czyny niedozwolone. W ich wyniku w majątki strony powodowej powstała szkoda w postaci utraty kapitału, jaki za namową strony pozwanej został zainwestowany w obligacje spółki GetBack S.A. i nie zostanie wypłacony przez emitenta zgodnie z jego zobowiązaniem.

Powódka podała, że Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, Wydział VIII Gospodarczy do spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych prowadzi obecnie przyspieszone postępowanie układowe wobec spółki GetBack S.A. w sprawie do sygn. akt VIII GRp 4/18. Zgodnie z warunkami restrukturyzacji spółka GetBack S.A. spełni świadczenia pieniężne z tytułu wykupu obligacji poprzez spłatę należności głównej w 25 % w 16 ratach. W zakresie nieobjętym przedmiotową spłatą, zobowiązania spółki wobec wierzycieli Grupy 1 (obligatariuszy) podlegają umorzeniu. Oznacza to, że strona powodowa odzyska maksymalnie 40.000 zł z zainwestowanych 160.000 zł. Szkodę materialną stanowi więc co najmniej kwota 120.000 zł dochodzona w niniejszej sprawie.

W dniu 28 marca 2019 r. powódka złożyła stronie pozwanej oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczeń woli złożonych pod wpływem

błędu w postaci polecenia przelewu z dnia 17 października 2017 r. (kwoty 60.000 zł) i z dnia 29 stycznia 2018 r. (kwoty 100.000 zł) oraz dyspozycji likwidacji lokaty nr [REDAKTOWANE] z dnia 28 stycznia 2018 r. Skuteczne złożenie ww. oświadczeń zaktualizowało po stronie pozwanej obowiązek zwrotu świadczeń będących przedmiotem ww. czynności. Do dnia wniesienia pozwu strona pozwana nie wywiązała się ze swoich zobowiązań w tym zakresie.

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 czerwca 2019 r. (k. 129) strona pozwana Idea Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie wniosła o oddalenie w całości powództwa jako bezzasadnego oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana zakwestionowała wskazany w pozwie opis stanu faktycznego, wskazując, iż brak jest dowodów potwierdzających większość przytoczonych w nim twierdzeń, w tym w zakresie przekazywania informacji o obligacjach GetBack S.A. oraz namawiania na ich zakup.

Zdaniem strony pozwanej, powódka nie udowodniła dochodzonego roszczenia. Powódka nie przedstawiła dowodów potwierdzających, że na dzień wniesienia pozwu w dalszym ciągu posiada przedmiotowe obligacje.

Powódka nie udowodniła, aby pozwany podejmował jakiegokolwiek działania w procesie nabywania przez powódkę obligacji ani na czym miał polegać udział pozwanego w tym procesie. Wszelkie informacje w zakresie ryzyka inwestycyjnego, zabezpieczenia obligacji, określały warunki emisji, których brzmienie zostało przyjęte uchwałą zarządu emitenta – GetBack S.A., zaś za przekazanie oferty odpowiedzialny był oferent – Polski Dom Maklerski S.A., który był beneficjentem przelewów na zakup obligacji. Pozwany zaprzeczył, jakoby łączyła go z powódką jakakolwiek umowa w zakresie doradztwa inwestycyjnego. Wszelkie czynności w procesie nabywania przez powódkę obligacji odbywały się pomiędzy nią a Polskim Domem Maklerskim S.A. Pozwany podniósł, że emisja obligacji nabytych przez powódkę miała charakter prywatny, w związku z czym emitent zobowiązany był udostępnić warunki emisji, a nie prospekt emisyjny. Pozwany podkreślił, że nie można było tego wymagać od niego. Informacje w zakresie obligacji przekazywane były przez oferenta – Polski Dom Maklerski S.A. Pozwany podniósł, że powódka nie wykazała, że doradca bankowy sam dokonał wszelkich czynności związanych z nabyciem obligacji. Gdyby jednak uznać, że tak właśnie było, to działanie takiego pracownika można zakwalifikować jako działanie pełnomocnika, którego czynności powódka potwierdziła, dokonując zapłaty tytułem nabycia obligacji.

Pozwany podniósł, że powódka podjęła autonomiczną decyzję o nabyciu obligacji, co potwierdza brak zastrzeżeń do złożonej dyspozycji przelewu czy zerwania lokaty oraz pobranie wypłacanych przez Polski Dom Maklerski obligacji. Zdaniem pozwanego, potwierdza to, że przedmiotowy produkt był zgodny z potrzebami powódki. Zdaniem pozwanego, powódka była świadoma co do charakteru nabywanych produktów inwestycyjnych. Powódka nie wykazała, na czym polegało wprowadzenie jej w błąd przez pracownika banku. Powód wskazał,

że powinnością powódki jako konsumenta było zapoznanie się z ofertą, tj. warunkami emisji obligacji oraz propozycją nabycia obligacji przed ich opłaceniem. Powódka dobrowolnie i świadomie dokonała wpłaty na obligacje, była świadoma ryzyka, jakie podjęła.

Pozwany podniósł, że nie mógł być odbiorcą oświadczenia powódki w przedmiocie uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, które mogło być skierowane do emitenta lub oferenta obligacji, jest więc ono nieskuteczne. Nadto, powódka uchybiła terminowi ustawowemu do złożenia ww. oświadczenia woli. Oświadczenia w przedmiocie zerwania lokaty i przelania środków na zakup obligacji złożone były ponad rok wcześniej niż oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych tych oświadczeń.

Pozwany podniósł, że brak szkody w majątku powódki, jako przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej, gdyż do momentu prawomocnego zakończenia postępowania restrukturyzacyjnego spółki GetBack S.A. określenie rozmiaru ewentualnej szkody nie jest możliwe. Powstania ewentualnej szkody należy upatrywać w czynnościach tych podmiotów, z czym pozwany nie miał nic wspólnego. Powódka nie wykazała istnienia adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego, nie wiadomo z jakim zawinionym działaniem pozwanego powódka łączy powstanie szkody. Z ostrożności procesowej, pozwany podał, iż nie ponosi winy za stan finansowy emitenta obligacji.

W kolejnych pismach procesowych strony konsekwentnie podtrzymywały dotychczasowe stanowisko procesowe.

Bezsporne w sprawie było:

Powódka nabyła od spółki Polski Dom Maklerski S.A. z siedzibą w Warszawie, która pełniła rolę firmy inwestycyjnej, obligacje korporacyjne, których emitentem była spółka GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu (obecnie GetBack S.A. w restrukturyzacji z siedzibą we Wrocławiu), o łącznej wartości nominalnej 160.000 zł: 6 sztuk obligacji serii RT o wartości nominalnej 10.000 zł każda, przydzielonych powódce przez Zarząd spółki Polski Dom Maklerski S.A. z siedzibą w Warszawie, na mocy Uchwały nr [REDAKTED]/2017 z dnia 19 października 2017 r. oraz 10 sztuk obligacji serii SO o wartości nominalnej 10.000 zł każda, przydzielonych powódce przez Zarząd spółki Polski Dom Maklerski S.A. z siedzibą w Warszawie, na mocy Uchwały nr [REDAKTED]/2018 z dnia 21 stycznia 2018 r.

W dniu 17 października 2017 r. powódka dokonała przelewu kwoty 60.000 zł na rachunek bankowy Polskiego Domu Maklerskiego S.A. z siedzibą w Warszawie tytułem wpłaty na obligacje serii RT spółki GetBack S.A.

W dniu 29 stycznia 2018 r. powódka złożyła dyspozycję zerwania przed upływem okresu umownego lokaty nr [REDAKTED], prowadzonej w pozwanym Banku i dokonała przelewu zgromadzonej na ww. lokacie kwoty 100.000 zł na

rachunek bankowy Polskiego Domu Maklerskiego S.A. z siedzibą w Warszawie tytułem wpłaty na obligacje serii SO spółki GetBack S.A.

Ponadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zgodnie z prospektem emisyjnym obligacji spółki GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu, zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 9 marca 2017 r., ww. spółka miała wyemitować w seriach w okresie 12 miesięcy od daty prospektu obligacje zdematerializowane do kwoty 300.000.000 zł. W prospekcie zawarto informację, iż inwestowanie w papiery wartościowe objęte prospektem wiąże się z wysokim ryzykiem właściwym dla instrumentów rynku kapitałowego o charakterze dłużnym oraz ryzykiem związanym z działalnością emitenta. Poszczególne ryzyka zostały wyszczególnione w prospekcie.

***Dowód:** - fragment prospektu emisyjnego obligacji spółki GetBack S.A. z dnia 9 marca 2017 r., k. 78-85*

Zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 14 statutu pozwanego Banku, przedmiotem działalności pozwanego Banku jest m.in. wykonywanie niestanowiących działalności maklerskiej czynności polegających na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w postaci tytułów uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania oraz oferowaniu instrumentów finansowych w postaci certyfikatów inwestycyjnych oraz obligacji, z zastrzeżeniem, że przedmiotem ww. czynności mogą być odpowiednio wyłącznie obligacje emitowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski lub niedopuszczone do obrotu zorganizowane instrumenty finansowe, o których mowa powyżej, oraz obligacje, o których mowa w art. 39p ust. 1 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz Krajowym Funduszu Drogowym.

***Dowód:** - statut Idea Bank S.A., k. 158-161*

Idea Bank S.A. nie pełnił w chwili nabycia przez powódkę przedmiotowych obligacji funkcji agenta firmy inwestycyjnej dla Polskiego Domu Maklerskiego S.A. z siedzibą w Warszawie.

***Dowód:** - informacja KNF z dnia 28 czerwca 2018 r., k. 75*

Do nabycia przez powódkę przedmiotowych obligacji korporacyjnych spółki GetBack z siedzibą we Wrocławiu od spółki Polski Dom Maklerski S.A. z siedzibą w Warszawie doszło za pośrednictwem pracownika strony pozwanej, [REDAKTOWANE], który namówił powódkę do nabycia ww. obligacji, a następnie wypełnił

elektroniczny Formularz Przyjęcia Propozycji Nabycia i przekazał spółce Polski Dom Maklerski S.A.

W dniu 16 października 2017 r. powódka udała się do oddziału Idea Banku S.A. w Krakowie celem założenia lokaty bankowej. Powódka nie korzystała wcześniej z usług pozwanego banku, nie знаła też wcześniej pracownika oddziału banku, ██████████. ██████████ zaproponował powódce zakup obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A., twierdząc, iż jest to produkt bezpieczny i wyżej oprocentowany niż lokata. Twierdził nadto, iż spółka GetBack ma bardzo dobre wyniki finansowe. Powódka nie słyszała wcześniej o tej spółce. Pracownik banku przekonywał powódkę, iż proponowane obligacje to wyjątkowe produkty oferowane niewielkiej liczbie klientów, cieszące się zaufaniem i powodzeniem u klientów banku. Powódka początkowo stwierdziła, że nie jest zainteresowana proponowanym produktem, gdyż ze względu na swój wiek (miała podówczas 69 lat) i stan zdrowia nie jest zainteresowana oszczędzaniem długoterminowym. ██████████ nadal przekonywał powódkę do nabycia obligacji, twierdząc, że w każdej chwili będą mogły zostać wykupione, oraz poinformował powódkę, że termin zapisów na obligacje mija następnego dnia, tj. 17 października 2017 r. Powódce nie udzielono żadnych informacji na temat ryzyka związanego z proponowanym jej produktem, nie otrzymała również od strony pozwanej żadnych dokumentów dotyczących oferty. Powódka, przekonana przez ██████████, podjęła decyzję o zakupie obligacji spółki GetBack S.A. Podejmując decyzję, opierała się wyłącznie na słowach pracownika banku, kierując się zaufaniem do banku, jako instytucji zaufania publicznego. Powódka nie została poinformowana o tym, że nabywa obligacje od spółki Polski Dom Maklerski S.A., była przekonana, że obligacje nabywa od pozwanego banku. Powódka uzyskała 1.450 zł tytułem odsetek od obligacji zakupionych w dniu 16 października 2017 r.

Powódka założyła w pozwanym banku 5 lokat. W styczniu 2018 r. ██████████ skontaktował się telefonicznie z powódką i zaproponował jej zerwanie jednej z lokat i zakup za środki na niej zgromadzone obligacji nowej serii spółki GetBack S.A., twierdząc, iż ich oprocentowanie wynosi 5 %, a odsetki naliczane są kwartalnie. Przekonywał powódkę, że w spółce GetBack nic się nie zmieniło, nadal jest w dobrej kondycji finansowej, a klienci są zadowoleni z produktu. Ponownie, pod wpływem namowy ██████████, powódka zdecydowała się na nabycie obligacji. Powódka nie uzyskała żadnych odsetek tytułem obligacji zakupionych w dniu 21 stycznia 2018 r.

Powódka nie zdecydowałaby się na zakup obligacji, gdyby wiedziała, że nie kupuje ich bezpośrednio od banku. Około 10 maja 2018 r. powódka dowiedziała się, że utraciła kapitał zainwestowany w obligacje spółki GetBack S.A.

Dowód: - zeznania powódki ██████████ złożone na rozprawie w dniu 11 grudnia 2019 r., k. 364-365, czas: 00:49:42-02:02:34; protokół przesłuchania świadka ██████████ z dnia 15 czerwca 2020r., zeznania złożone w

sprawie zawisłej przed Sądem Okręgowym w Warszawie, do sygn. XXV C 2108/19 - k. 429-433

Pracownik strony pozwanej, [REDAKTOWANE], w podobny sposób co powódkę, namówił do nabycia obligacji spółki GetBack S.A. również [REDAKTOWANE]. Przekonywał ją podczas rozmów telefonicznych, iż firma GetBack S.A. dobrze prosperuje, a zakup jej obligacji to bezpieczna inwestycja. [REDAKTOWANE] uważała, że może mu zaufać, gdyż jest to pracownik banku. Była przekonana, iż nabyła obligacje od banku, a nie od spółki Polski Dom Maklerski S.A.

Dowód: - zeznania świadka [REDAKTOWANE] złożone na rozprawie w dniu 11 grudnia 2019 r., k. 362-363, czas: 00:08:49-00:47:12

Powódka trzykrotnie wysyłała do strony pozwanej wiadomości e-mail z prośbą o przekazanie jej kopii wszystkich podpisanych przez nią dokumentów związanych z nabycie przez powódkę obligacji GetBack serii RT i SO, nie otrzymała jednak żadnej odpowiedzi.

Dowód: - wiadomości e-mail powódki do strony pozwanej, k. 107-108, zeznania powódki [REDAKTOWANE] złożone na rozprawie w dniu 11 grudnia 2019 r., k. 364-365, czas: 00:49:42-02:02:34

Dokumentacja związana z nabyciem przez powódkę obligacji spółki GetBack S.A. - w tym: propozycja nabycia 3.000 obligacji na okaziciela serii RT emitowanych przez spółkę GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu (skierowana imiennie do powódki), niepubliczna oferta obligacji GetBack S.A., warunki emisji odsetkowych obligacji na okaziciela serii RT o terminie wykupu 19 listopada 2019 r. (załącznik nr 1 do Uchwały nr 456/2017 z dnia 16 października 2017 r. Zarządu GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu), formularz przyjęcia propozycji nabycia obligacji serii RT GetBack S.A., potwierdzenie przydziału obligacji serii RT, propozycja nabycia 3.000 obligacji na okaziciela serii SO emitowanych przez spółkę GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu (skierowana imiennie do powódki), o terminie wykupu 31 stycznia 2020 r. (załącznik nr 1 do Uchwały nr 25/2018 z dnia 26 stycznia 2018 r. Zarządu GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu), formularz przyjęcia propozycji nabycia obligacji serii SO GetBack S.A., potwierdzenie przydziału obligacji serii SO - została przekazana powódce przez spółkę Polski Dom Maklerski S.A. w Warszawie, dopiero w dniu 8 czerwca 2018 r., w formie załączników do wiadomości e-mail, przesłanych w odpowiedzi na prośbę powódki o przesłanie kopii dokumentów jej dotyczących znajdującej się w posiadaniu ww. spółki, wyrażoną w wiadomości e-mail powódki z dnia 2 czerwca 2018 r.

Dowód: - wiadomość e-mail Polskiego Domu Maklerskiego S.A. z dnia 8 czerwca 2018 r. godz. 17:02, k. 37, propozycja nabycia 3.000 obligacji na okaziciela serii RT, k. 38-40, niepubliczna oferta obligacji GetBack S.A., k. 41, załącznik nr 1 do Uchwały nr 456/2017 z dnia 16 października 2017 r. Zarządu GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu, k. 42-46, formularz przyjęcia propozycji nabycia obligacji serii RT GetBack S.A., k. 52-53, potwierdzenie przydziału obligacji serii RT, k. 54, propozycja nabycia 3.000 obligacji na okaziciela serii SO emitowanych przez spółkę GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu, k. 55-56, wiadomość e-mail Polskiego Domu Maklerskiego S.A. z dnia 8 czerwca 2018 r. godz. 17:06, k. 57, wiadomość e-mail powódki z dnia 2 czerwca 2018 r., k. 58, załącznik nr 1 do Uchwały nr 25/2018 z dnia 26 stycznia 2018 r. Zarządu GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu, k. 60-64, formularz przyjęcia propozycji nabycia obligacji serii SO GetBack S.A., k. 70-71, potwierdzenie przydziału obligacji serii SO, k. 72

Powódka wystosowała do strony pozwanej reklamację z dnia 21 sierpnia 2018 r. Powódka podała, że w związku z nieuczciwym zachowaniem, jakiego dopuścił się względem niej pracownik Idea Bank S.A., co skutkowało podjęciem przez powódkę decyzji o nabyciu obligacji korporacyjnych emitowanych przez GetBack S.A., żąda zwrotu kapitału w wysokości 160.000 zł w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji z jednoczesnym przeniesieniem praw do obligacji na Idea Bank S.A.

Dowód: - reklamacja z dnia 21 sierpnia 2018 r., k. 104-107

W odpowiedzi na reklamację powódki, strona pozwana pismem z dnia 29 października 2018 r. poinformowała, że nie uwzględni reklamacji.

Dowód: - pismo strony pozwanej z dnia 20 października 2018 r., k. 109

Komisja Nadzoru Finansowego wydała Komunikat z dnia 13 listopada 2018 r. dotyczący zamieszczenia na Liście ostrzeżeń publicznych KNF wpisu dotyczącego Idea Banku S.A. KNF poinformowała, że złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przez pozwanego bank przestępstwa określonego m. in. w art. 178 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Podstawami wpisania ww. banku na listę są ustalenia dotyczące czynności wykonywanych przez Bank w latach 2016-2018 w zakresie aktywności na rynku kapitałowym bez posiadania odpowiednich zezwoleń KNF. Odnosi się to do procesu oferowania instrumentów finansowych – w okresie co najmniej od sierpnia 2016 r. do października 2017 r., oraz doradztwa inwestycyjnego – w okresie co najmniej od września 2016 r. do marca 2018 r.

Dowód: - Komunikat KNF z dnia 13 listopada 2018 r., k. 103

Pełnomocnik powódki, adwokat Michał Kaczmarek, wystosował do strony pozwanej w jej imieniu list adwokacki z dnia 31 stycznia 2019 r., w którym wezwał stronę pozwaną do zapłaty na rzecz powódki kwoty 160.000 zł tytułem naprawienia szkody powstałej w jej majątku w związku ze stosowaniem przez stronę powodową praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz nieuczciwych praktyk rynkowych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności liczonymi od dnia wymagalności ww. roszczeń, w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisma. Pismo wpłynęło do strony pozwanej dnia 4 marca 2019 r.

Dowód: - list adwokacki z dnia 31 stycznia 2019 r., k. 110-114, pismo strony pozwanej z dnia 5 marca 2019 r., k. 115-116

W odpowiedzi, pismem z dnia 5 marca 2019 r. strona pozwana poinformowała, że nie uwzględnia reklamacji.

Dowód: - pismo strony pozwanej z dnia 5 marca 2019 r., k. 115-116

Pismem z dnia 25 marca 2019 r. powódka złożyła wobec strony pozwanej oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczeń woli w postaci polecenia przelewu z dnia 17 października 2017 r. (kwota 60.000 zł) i 29 stycznia 2019 r. (kwota 60.000 zł) oraz dyspozycji likwidacji lokaty nr [REDAKOWANE]. Powódka wskazała, że w chwili składania ww. oświadczeń woli działała w błędnym przekonaniu, że inwestycja w obligacje spółki GetBack S.A. jest w pełni bezpieczna. Powódka podała, iż nie została poinformowana o żadnych ryzykach związanych z inwestycją w przedmiotowe obligacje, a sam doradca zachęcał ją do inwestycji stosując niedozwolone praktyki rynkowe. Powódka wskazała, że w chwili składania ww. oświadczeń woli pozostawała pod wpływem błędu co do treści czynności prawnej. Nigdy nie złożyłaby ww. oświadczeń woli, gdyby dysponowała wiedzą o faktycznej naturze inwestycji, a tym samym gdyby nie działała pod wpływem błędu. Powódka podała, że błąd ten wykryła w dniu 8 czerwca 2018 r., kiedy to otrzymała od Polskiego Domu Maklerskiego S.A. dokumenty dotyczące rzeczonych obligacji, których nie otrzymała w terminie wcześniejszym. Oświadczenie powyższe zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 28 marca 2019 r.

Dowód: - oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu z dnia 25 marca 2019 r. wraz z potwierdzeniem nadania, k. 117

W dniu 1 sierpnia 2019 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję częściową nr RBG – 13/2019, znak sprawy: RBG.610.03.18.AS, zgodnie z którą uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania Idea Banku S.A. z siedzibą w Warszawie polegające na:

1. wprowadzeniu konsumentów w błąd w toku oferowania obligacji korporacyjnych wyemitowanych przez GetBack S.A. z siedzibą w Warszawie (obecnie: w restrukturyzacji) przez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji:

- a) co do gwarancji zysku z obligacji korporacyjnych emitowanych przez GetBack S.A. poprzez informowanie konsumentów o stałym, gwarantowanym oprocentowaniu ww. obligacji w skali roku,
- b) co do gwarancji bezpieczeństwa obligacji korporacyjnych emitowanych przez GetBack S.A. poprzez przekazywanie konsumentom informacji sugerujących, że ww. obligacje są bezpieczne tak jak lokata bankowa albo obligacje skarbowe bądź, że emisje nadzorowane są przez Komisję Nadzoru Finansowego,

co mogło spowodować podjęcie przez konsumentów decyzji odnośnie nabycia oferowanych obligacji, której inaczej by nie podjęli, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i tym samym narusza art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2016 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 30 kwietnia 2018 r.

2. wprowadzeniu konsumentów w błąd w toku oferowania obligacji korporacyjnych wyemitowanych przez GetBack S.A. poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji:

- a) co do ekskluzywności oferowanych obligacji korporacyjnych emitowanych przez GetBack S.A. poprzez sugerowanie, że dostęp do ww. obligacji jest limitowany i jest dużo chętnych inwestorów na ich nabycie lub oferta nabycia ww. obligacji ma charakter niepowtarzalny,
- b) co do dostępności czasowej oferowanych obligacji emitowanych przez GetBack S.A. poprzez wskazywanie, że obligacje tego przedsiębiorcy będą dostępne tylko przez bardzo krótki czas,

w celu nakłonienia konsumentów do podjęcia natychmiastowej decyzji dotyczącej umowy i pozbawienia ich tym samym możliwości świadomego wyboru produktu, pomijając informacje o dotychczasowej częstotliwości emisji tych obligacji, co mogło spowodować podjęcie przez konsumenta decyzji odnośnie nabycia oferowanych obligacji, której inaczej by nie podjął, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i tym samym narusza art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2016 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 30 kwietnia 2018 r.

Dowód: - decyzja częściowa Prezesa UOKiK nr RBG - 13/19 z dnia 1 sierpnia 2019 r., k. 237-255

Powódka nadal jest właścicielką wszystkich zakupionych przez nią obligacji spółki GetBack S.A.

Dowód: - zeznania powódki [REDAKTOWANE] złożone na rozprawie w dniu 11 grudnia 2019 r., k. 364-365, czas: 00:49:42-02:02:34, zaświadczenie depozytowe nr [REDAKTOWANE] k. 361, zaświadczenie nr [REDAKTOWANE] z dnia [REDAKTOWANE] r., k. 360

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, Wydział VIII Gospodarczy do spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych prowadzi przyspieszone postępowanie układowe wobec spółki GetBack S.A. z siedzibą we Wrocławiu w sprawie do sygn. akt VIII GRp 4/18, wszczęte na wniosek dłużnika, spółki GetBack S.A., z dnia 2 maja 2018 r. Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2019 r. Sąd zatwierdził układ przyjęty na zgromadzeniu wierzycieli przeprowadzonym w dniach 22 i 25 stycznia 2019 r., zgodnie z którym spółka GetBack S.A. spełni świadczenia pieniężne z tytułu wykupu obligacji wobec wierzycieli Grupy 1 (czyli m. in. wierzycieli będących obligatariuszami spółki, którzy nie są jednostkami zależnymi wobec spółki w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, posiadających nieumorzone do dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego obligacje wyemitowane przez spółkę, niezabezpieczone na majątku jednostek zależnych wobec spółki) poprzez spłatę należności głównej w 25 % w 16 ratach. W zakresie nieobjętym przedmiotową spłatą, zobowiązania wobec wierzycieli Grupy 1 spółki podlegają umorzeniu.

Dowód: - postanowienie Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, Wydział VIII Gospodarczy do spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych, z dnia 6 czerwca 2019 r., sygn. akt VIII GRp 4/18, k. 262-265

- wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego z dnia 2 maja 2018 r., k. 266-267

- wstępny plan restrukturyzacyjny, k. 270-274

Z umowy konsorcjum z dnia 29 stycznia 2018r. zawartej pomiędzy Polskim Domem Maklerskim S.A. z siedzibą w Warszawie a Idea Bankiem S.A. z siedzibą w Warszawie (seria SQ) wynika, że strona pozwana brała udział w procesie sprzedaży obligacji GetBack S.A.

Dowód : umowa konsorcjum z dnia 29.01.2018r. k. 419-420

Z rekomendacji Komisji Etyki Bankowej przy Związku Banków Polskich dla sektora bankowego w zakresie obsługi seniorów z października 2015r. wynika, że seniorem jest osoba która osiągnęła wiek co najmniej 65 lat. Z dokumentu tego wynika także, iż Banki w przekazie reklamowym powinny uwzględniać fakt, że wrażliwość i percepcja tej grupy wiekowej zwiększa prawdopodobieństwa dosłownego odbioru przekazu reklamowego. Przedstawiając ofertę banku seniorowi, warto w pierwszej kolejności wyeksponować, w sposób ułatwiający zapoznanie się z nimi, istotne warunki zakupu produktu lub usługi oraz koszty i zasady rezygnacji/wycofania się z produktu. Należy dążyć do tego, aby klient senior w pełni zrozumiał przedkładaną ofertę. Oferta niektórych produktów, o wyższym ryzyku i dłuższym terminie zapadalności, wymagalności, nie powinna być kierowana aktywnie do osób starszych, a przypadku zainteresowania produktem klient powinien otrzymać szczegółową informację o wszelkich warunkach, rodzajach ryzyka i kosztach, które powinny być przez niego uwzględnione. Informując o różnych możliwościach lokowania środków konieczne jest ustalenie w pierwszej kolejności, czy klient jest zainteresowany wyłącznie produktem bankowym objętym gwarancjami BFG. Komisja zaleca dostosowanie charakteru lokaty do potrzeb klienta, bez oferowania produktów obciążonych ryzykiem, a tym bardziej bez zachęcania do inwestowania w produkty nieobjęte gwarancjami BFG. Pracownicy Banków nie powinni aktywnie oferować/promować produktów bez gwarancji kapitału. Dokumentacja dotycząca tych produktów powinna zawierać potwierdzenie, że są one oferowane na wyraźne życzenie klienta oraz informacje o braku gwarancji kapitału lub BFG. Bank przedstawiając seniorowi ofertę produktów inwestycyjnych powinien szczególną uwagę przykładac do poinformowaniu go o rodzajach ryzyka związanych z inwestycją, w szczególności o ryzyku utraty kapitału. Komisja zaleca, by seniorowi zapewnić tyle czasu, ile potrzebuje na uzyskanie wszystkich informacji i odpowiedzi na pytania oraz zrozumienie oferowanego mu produktu. Seniorowi powinno się wyjaśnić szczegółowo funkcjonowanie produktu oraz jego najważniejsze elementy i ryzyka. Bank powinien mieć na względzie, że klienci, a zwłaszcza osoby starsze, korzystając z usług pośredników będą utożsamiać tego pośrednika z bankiem, którego produkty nabywają.

Dowód : rekomendacja Komisji Etyki Bankowej - k. 421-423

W dniu 29 maja 2020r. Prokuratura Regionalna w Warszawie, w sprawie do sygn. RP I Ds. 11.2018 wydała postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym, w którym zakwalifikowała udział prezesa zarządu Idea Banku S.A., członków zarządu pozwanego Banku oraz innych osób biorących udział w procesie dystrybucji obligacji GetBack S.A. jako działania realizującego znamiona czynu zabronionego.

Dowód : postanowienie Prokuratury Regionalnej w Warszawie z dnia 29 maja 2020r. - k.424-428

Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] jako spóźniony i zmierzający do przewłoki postępowania. Wniosek ten nie został złożony przez pełnomocnika strony pozwanej ani w odpowiedzi na pozew, ani w kolejnych pismach procesowych, ale dopiero na rozprawie w dniu 01 lipca 2020r., a więc już po przesłuchaniu powódki, tuż przed wydaniem orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych do akt sprawy przez strony, których autentyczność i wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu, a także nie była kwestionowana przez strony, a także na zeznaniach powódki [REDAKTOWANE] oraz świadka [REDAKTOWANE], które były jasne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały między sobą oraz z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Działania strony pozwanej opisane w zeznaniach korelują zwłaszcza z *modus operandi* strony pozwanej, wskazanym w Komunikacie KNF z dnia 13 listopada 2018 r. oraz decyzji częściowej Prezesa UOKiK nr RBG - 13/19 z dnia 1 sierpnia 2019 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Roszczenie powódki oparte zostało na art. 415 k.c., który stanowi, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Powyższy przepis stanowi ogólną podstawę cywilnej odpowiedzialności deliktowej, opartej na zasadzie winy. Ciężar dowodu wystąpienia przesłanek odpowiedzialności spoczywa, zgodnie z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodu, przewidzianą w art. 6 k.c., na poszkodowanym - musi on zatem wykazać istnienie szkody, zdarzenia oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy nimi (art. 361 k.c.). Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Oznacza to, że pomiędzy działaniem lub zaniechaniem zobowiązanego a wystąpieniem szkody musi istnieć normalny związek przyczynowo-skutkowy.

W niniejszej sprawie za nietrafny należy uznać zarzut strony pozwanej, iż powódka nie wykazała istnienia szkody po jej stronie. Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2019 r., wydanym w sprawie do sygn. akt VIII GRp 4/18, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, Wydział VIII Gospodarczy do spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych, zatwierdził układ przyjęty na zgromadzeniu wierzycieli przeprowadzonym w dniach 22 i 25 stycznia 2019 r., zgodnie z którym spółka GetBack S.A. spełni świadczenia pieniężne z tytułu wykupu obligacji wobec wierzycieli będącym obligatariuszami, a więc także wobec powódki, poprzez spłatę należności głównej (a więc zainwestowanego w obligacje kapitału) w 25 % w 16 ratach. W zakresie nieobjętym przedmiotową spłatą,

zobowiązania spółki podlegają umorzeniu. Oznacza to, że 75 % zainwestowanego przez powódkę kapitału, a więc kwota 120.000 zł, nie zostanie jej zwrócona przez spółkę GetBack S.A. w restrukturyzacji z siedzibą we Wrocławiu. Kwota powyższa stanowi więc szkodę poniesioną przez powódkę. Wobec powyższego, nie można się zgodzić z twierdzeniem strony pozwanej, iż do czasu zakończenia postępowania restrukturyzacyjnego spółki GetBack S.A. nie jest możliwe ustalenie wysokości poniesionej przez powódkę szkody, jeśli już obecnie wiadomo, w jakim zakresie zobowiązanie spółki GetBack S.A. wobec powódki na pewno nie zostanie zrealizowane w toku postępowania restrukturyzacyjnego tej spółki.

Czyn własny człowieka, aby stał się deliktem, musi być bezprawny i zawiniony. Jako pierwsza musi być badana przesłanka bezprawności, gdyż ustalenie jej braku czyni bezprzedmiotowym rozważanie winy. Przepisy nie definiują tej przesłanki, a jej treść jest przedmiotem sporów doktrynalnych. Dominuje przekonanie, że bezprawność oznacza sprzeczność z prawem lub z zasadami współżycia społecznego. (tak: G. Karaszewski, Komentarz do art. 415 k.c. [w:] J. Ciszewski (red.), P. Nazaruk (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, WKP 2019). Należy przyznać rację twierdzeniom powódki, iż na gruncie stanu faktycznego niniejszej sprawy zachowanie pozwanych spełniało przesłankę bezprawności. Zgodnie z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (dalej: ustawa OIF) w brzmieniu obowiązującym w chwili nabywania przez powódkę przedmiotowych obligacji, prowadzenie działalności maklerskiej wymaga zezwolenia Komisji wydanego na wniosek złożony przez zainteresowany podmiot. Działalność maklerska obejmuje wykonywanie czynności polegających na: przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych; wykonywaniu zleceń na rachunek dającego zlecenie; nabywaniu lub zbywaniu na własny rachunek instrumentów finansowych; zarządzaniu portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych; **doradztwie inwestycyjnym; oferowaniu instrumentów finansowych;** świadczeniu usług w wykonaniu zawartych umów o subemisję inwestycyjne i usługowe lub zawieraniu i wykonywaniu innych umów o podobnym charakterze, jeżeli ich przedmiotem są instrumenty finansowe; organizowaniu alternatywnego systemu obrotu.

Zgodnie z art. 76 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi w brzmieniu obowiązującym w chwili nabywania przez powódkę przedmiotowych obligacji, zgodnie z którym w umowie o doradztwo inwestycyjne firma inwestycyjna zobowiązuje się do przygotowywania w oparciu o potrzeby i sytuację klienta i przekazywania mu pisemnej lub ustnej rekomendacji dotyczącej: kupna, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykonania lub wykupu określonych instrumentów finansowych albo powstrzymania się od zawarcia transakcji dotyczącej tych instrumentów; wykonania lub powstrzymania się od wykonania uprawnień wynikających z określonego instrumentu finansowego do zakupu, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykonania lub wykupu instrumentu finansowego.

Doradztwem inwestycyjnym nie jest m.in.: dystrybuowanie materiałów reklamowych, analitycznych, niesugerujących określonego zachowania inwestycyjnego klientom, którzy samodzielnie zadeklarowali chęć ich otrzymywania, bądź pojedynczemu klientowi wnioskującemu do firmy inwestycyjnej o ich przekazanie, czy rekomendacja w zakresie oznaczonego instrumentu finansowego upowszechniana do publicznej wiadomości (do nieoznaczonego adresata) (tak: M. Fedorowicz, komentarz do art. 69 ustawy OIF [w:] T. Sójka (red.) *Komentarz do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi*, LEX 2015).

Powódka udała się do banku w dniu 16 października 2017 r. w celu założenia lokaty - to pracownik oddziału pozwanego banku, [REDAKTOR], z własnej inicjatywy, w imieniu strony pozwanej, wystąpił z propozycją zakupu przedmiotowych obligacji. Działania pracownika strony pozwanej były skierowane do oznaczonego adresata, dotyczyły nabycia konkretnego instrumentu finansowego i nie miały charakteru wyłącznie informacyjnego - [REDAKTOR] przekonywał powódkę, iż będzie to dla niej produkt właściwy, zachwalając jego rzekome zalety i namawiając do jego nabycia. Również w styczniu 2018 r. to pracownik strony pozwanej z własnej inicjatywy zwrócił się do powódki, aby zaproponować jej nabycie kolejnych obligacji spółki GetBack S.A., ponownie przekonując ją o opłacalności i bezpieczeństwie inwestycji. Działania [REDAKTOR] [REDAKTOR] nie ograniczały się jedynie do informowania o możliwości zakupu obligacji spółki GetBack S.A., ale miały charakter rekomendacji, albo wręcz namawiania do ich nabycia. Należy zwrócić uwagę, iż dana rekomendacja stanowi usługę doradztwa inwestycyjnego także w sytuacji, gdy na podstawie jej treści odbiorca może odnieść wrażenie, że jest ona dla niego odpowiednia, nawet jeśli w rzeczywistości tak nie jest (tak: T. Sójka, komentarz do art. 76 ustawy OIF [w:] T. Sójka (red.) *Komentarz do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi*, LEX 2015). Należy więc uznać, że wykonując powyższe czynności, pracownik pozwanej przekazał powódce ustną rekomendację nabycia instrumentu finansowego (jakim zgodnie z art. 2 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 lit. a ustawy OIF są obligacje spółki GetBack S.A.), a więc wykonał czynności, które zgodnie z art. 76 ustawy OIF objęte są zakresem zobowiązań firmy inwestycyjnej w ramach umowy o doradztwo inwestycyjne. Powyższe ustalenia korelują z treścią Komunikatu KNF z dnia 13 listopada 2018 r., z którego wynika, iż strona pozwana oferowała swoim klientom instrumenty finansowe - w okresie co najmniej od sierpnia 2016 r. do października 2017 r., oraz usługi doradztwa inwestycyjnego - w okresie co najmniej od września 2016 r. do marca 2018 r., co wskazuje na istnienie w pozwanym banku zorganizowanej praktyki, w wyniku której poszkodowana została m.in. powódka. Wobec powyższego, należy uznać, że strona pozwana świadczyła na rzecz powódki usługę doradztwa inwestycyjnego oraz oferowała jej instrumenty finansowe, a więc prowadziła faktycznie działalność maklerską w rozumieniu art. 69 ust. 2 ustawy OIF, bez zezwolenia wymaganego przez art. 69 ust. 1 ustawy OIF (nie budzi bowiem wątpliwości, że w chwili

nabywania przez powódkę przedmiotowych obligacji strona pozwana takiego zezwolenia nie posiadała). Zatem, oferowanie powódce przez pozwanego bank nabycia obligacji emitowanych przez spółkę GetBack S.A. było działaniem niezgodnym z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności art. 69 ust. 1 i 2 ustawy OIF. Na marginesie, należy wskazać, że wykonywanie usługi doradztwa inwestycyjnego przez podmiot, który zezwolenia na to nie posiadał, jest przestępstwem stypizowanym w art. 178 ustawy OIF.

Z rekomendacji Komisji Etyki Bankowej przy Związku Banków Polskich dla sektora bankowego w zakresie obsługi seniorów z października 2015r. wynika, że seniorem jest osoba która osiągnęła wiek co najmniej 65 lat. Z dokumentu tego wynika także, iż Banki w przekazie reklamowym powinny uwzględniać fakt, że wrażliwość i percepcja tej grupy wiekowej zwiększa prawdopodobieństwa dosłownego odbioru przekazu reklamowego. Przedstawiając ofertę banku seniorowi, warto w pierwszej kolejności wyeksponować, w sposób ułatwiający zapoznanie się z nimi, istotne warunki zakupu produktu lub usługi oraz koszty i zasady rezygnacji/wycofania się z produktu. Należy dążyć do tego, aby klient senior w pełni zrozumiał przedkładaną ofertę. Oferta niektórych produktów, o wyższym ryzyku i dłuższym terminie zapadalności, wymagalności, nie powinna być kierowana aktywnie do osób starszych, a przypadku zainteresowania produktem klient powinien otrzymać szczegółową informację o wszelkich warunkach, rodzajach ryzyka i kosztach, które powinny być przez niego uwzględnione. Informując o różnych możliwościach lokowania środków konieczne jest ustalenie w pierwszej kolejności, czy klient jest zainteresowany wyłącznie produktem bankowym objętym gwarancjami BFG. Komisja zaleca dostosowanie charakteru lokaty do potrzeb klienta, bez oferowania produktów obciążonych ryzykiem, a tym bardziej bez zachęcania do inwestowania w produkty nieobjęte gwarancjami BFG. Pracownicy Banków nie powinni aktywnie oferować/promować produktów bez gwarancji kapitału. Dokumentacja dotycząca tych produktów powinna zawierać potwierdzenie, że są one oferowane na wyraźne życzenie klienta oraz informacje o braku gwarancji kapitału lub BFG. Bank przedstawiając seniorowi ofertę produktów inwestycyjnych powinien szczególną uwagę przykładac do poinformowania go o rodzajach ryzyka związanych z inwestycją, w szczególności o ryzyku utraty kapitału. Komisja zaleca, by seniorowi zapewnić tyle czasu, ile potrzebuje na uzyskanie wszystkich informacji i odpowiedzi na pytania oraz zrozumienie oferowanego mu produktu. Seniorowi powinno się wyjaśnić szczegółowo funkcjonowanie produktu oraz jego najważniejsze elementy i ryzyka. Bank powinien mieć na względzie, że klienci, a zwłaszcza osoby starsze, korzystając z usług pośredników będą utożsamiać tego pośrednika z bankiem, którego produkty nabywają.

Właściwie żądanych z tych rekomendacji pozwany Bank w przedmiotowej sprawie nie spełnił.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, iż strona pozwana stosowała nieuczciwe praktyki rynkowe w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Jak wskazano powyżej, strona pozwana działała sprzecznie z dobrymi obyczajami: wykorzystwała niewiedzę i brak doświadczenia powódki jako konsumenta, wprowadzając ją w błąd za pomocą nierzetelnych informacji o proponowanej produkcie. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Praktyki rynkowe wprowadzające w błąd należy uznać za szczególnie nieuczciwe. Uważa się bowiem, że to właśnie najczęściej oddziałują na sferę decyzyjną konsumenta, prowadząc do zniekształcenia jego decyzji rynkowych. Wykluczają tym samym możliwość podjęcia świadomej decyzji rynkowej przez konsumenta. Należy zatem uznać, że to one posiadają szczególną moc sterowania wyborem adresata. Jeśli chodzi o wprowadzenie w błąd, intencją ustawodawcy było uznanie za praktykę rynkową wprowadzającą w błąd zarówno praktyk, których stosowanie prowadzi do rzeczywistego wprowadzenia w błąd, jak również takich, które tylko potencjalnie mogą wyrzucić taki skutek w odniesieniu do przeciętnego konsumenta. Praktyka rynkowa wprowadzająca w błąd musi zatem posiadać moc kierowania wyborem konsumenta w postaci potencjalnej lub realnej możliwości wpływu na podjęcie przez konsumenta decyzji dotyczącej umowy (tak: M. Sieradzka, *Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Komentarz*, Oficyna 2008).

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na decyzję częściową Prezesa UOKiK z dnia 1 sierpnia 2019 r. nr RBG-13/2019, zgodnie z którą Prezes UOKiK uznał działania Idea Banku S.A. w okresie, w którym doszło do nabycia przez powódkę przedmiotowych obligacji, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, polegające na wprowadzeniu konsumentów w błąd w toku oferowania obligacji wyemitowanych przez spółkę GetBack S.A. przez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji co do gwarancji zysku z obligacji korporacyjnych emitowanych przez GetBack S.A. poprzez informowanie konsumentów o stałym, gwarantowanym oprocentowaniu ww. obligacji w skali roku oraz co do gwarancji ich bezpieczeństwa, poprzez przekazywanie konsumentom informacji sugerujących, że ww. obligacje są bezpieczne tak jak lokata bankowa albo obligacje skarbowe, a także co do ekskluzywności oferowanych obligacji korporacyjnych emitowanych przez GetBack S.A. poprzez sugerowanie, że dostęp do ww. obligacji jest limitowany i jest dużo chętnych inwestorów na ich nabycie lub oferta nabycia ww. obligacji ma charakter niepowtarzalny. Co prawda, wskazana opinia Prezesa UOKiK nie wiąże Sądu w niniejszej sprawie, lecz opis powyższych praktyk strony pozwanej, uznanych przez Prezesa UOKiK za naruszające przepisy ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, odpowiada działaniom podjętym przez jej pracownika, zmierzającym do nakłonienia powódki do nabycia obligacji spółki

GetBack S.A. Prowadzi to do konkluzji, iż działania podjęte wobec powódki w ramach stanu faktycznego niniejszej sprawy były odzwierciedleniem szerszego trendu, który dało się w omawianym okresie zauważyć w działaniach strony pozwanej względem jej klientów, szczególnego *modus operandi* nakierowanego na doprowadzenie do nabywania przez nich obligacji spółki GetBack S.A. niezależnie od indywidualnych cech i potrzeb poszczególnych klientów. Bez wątpienia, praktyka ta spełnia przesłankę bezprawności.

Ponadto, wskazać należy na treść art. 24 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którym zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności: naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji; proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem dostępnych przedsiębiorcy informacji w zakresie cech tych konsumentów lub proponowanie nabycia tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru. Przepis ten oferuje praktykę tzw. misselingu, w ramach której konsument jest świadomie wprowadzany w błąd przez przedsiębiorcę poprzez przekazywanie niepełnych bądź nieprawdziwych informacji na temat zakupu i funkcjonowania nabywanych instrumentów. Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 9 maja 2017 r., sygn. akt VI Aca 1759/14, „praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest takie zachowanie przedsiębiorcy, które jest podejmowane w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy”. Co prawda, w niniejszej sprawie ocenie poddawana jest tylko odpowiedzialność strony pozwanej za szkodę poniesioną przez powódkę, czyli pojedynczego konsumenta, jednakże ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wyłania się taki właśnie obraz działań strony pozwanej w omawianym okresie, który wskazuje na powtarzalność bezprawnych zachowań strony pozwanej w stosunku do klientów banku, opierających się na przekazywaniu niepełnych bądź nieprawdziwych informacji na temat oferowanych produktów, niedopasowanych do potrzeb danego klienta.

Podsumowując, zdaniem Sądu, działania strony pozwanej względem powódki niewątpliwie spełniają przesłankę bezprawności. Również wina strony pozwanej nie budzi wątpliwości Sądu. Pracownik strony pozwanej świadomie i z premedytacją przedstawił powódce nieprawdziwe informacji na temat przedstawionej jej, rzekomo limitowanej oferty, oraz pozostawił jej bardzo krótki czas na podjęcie decyzji o zakupie obligacji, ponadto nie przekazując powódce żadnych dokumentów z nią związanych. Działania [REDAKTOWANE] wskazują na

dążenie do celowego wprowadzenia powódki w błąd, wykorzystania jej braku wiedzy i doświadczenia w zakresie inwestowania na rynku papierów wartościowych i nakłonienia jej do dokonania niekorzystnej dla niej inwestycji. Strona pozwana wykorzystwała swoją szczególną pozycję jako instytucji zaufania publicznego w relacji z powódką jako konsumentem, w celu nakłonienia powódki do zainwestowania w produkt finansowy niedostosowany do jej potrzeb. Przekazanie powódce rzetelnych informacji na temat oferowanej jej inwestycji wykluczyłoby jej zainteresowanie ofertą, biorąc pod uwagę preferowany przez powódkę model inwestowania. Strona pozwana wiedziała, lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć, o ryzyku związanym z inwestowaniem w obligacje spółki GetBack S.A. - ryzyko to zostało wskazane już w zatwierdzonym w dniu 9 marca 2017 r. przez KNF prospekcie emisyjnym obligacji ww. spółki. Ponadto, pracownik strony pozwanej, jako przedsiębiorcy działającego profesjonalnie na rynku finansowym i instytucji zaufania publicznego, musiał mieć świadomość różnicy pod względem bezpieczeństwa inwestycji pomiędzy lokatą bankową a obligacjami korporacyjnymi. Nie sposób uznać, iż strona pozwana oferowała powódce inwestycje w przedmiotowe obligacje w dobrej wierze, mając na uwadze jej dobrze pojmowany interes. Motywacją działania strony pozwanej była chęć zysku, połączona z całkowitym brakiem poszanowania dla potrzeb i słusznego interesu powódki jako konsumenta.

Nie budzi wątpliwości Sądu, że gdyby nie bezprawne i zawinione działania strony pozwanej, powódka nie nabyłaby obligacji spółki GetBack S.A. Powódka udała się do oddziału pozwanego banku w celu założenia lokaty, nie była zainteresowana zakupem obligacji korporacyjnych, a o spółce GetBack S.A. nigdy wcześniej nie słyszała. Powódka nie była profesjonalnym inwestorem, była nastawiona na nabywanie produktów finansowych charakteryzujących się niskim stopniem ryzyka, ze względu na wiek i stan zdrowia nie była zainteresowana inwestycjami długoterminowymi. Informacje przekazane powódce przez stronę pozwaną na temat obligacji spółki GetBack S.A. były nierzetelne. Inwestycja została powódce zaprezentowana jako bezpieczna i gwarantująca zyski większe niż w przypadku lokat bankowych, wszelkie ryzyko związane z obligacjami zostało przemilczane. Decyzję o nabyciu przedmiotowych obligacji powódka podjęła wyłącznie pod wpływem nakłaniania przez pracownika oddziału pozwanego banku, kierując się zaufaniem do banku jako instytucji zaufania publicznego. Działalność banków podlega szczególnej regulacji prawnej, której celem jest maksymalizacja bezpieczeństwa i stabilności tej działalności, a w efekcie zapewnienie postrzegania banków jako instytucji bezpiecznych i godnych zaufania. W związku z tym, należy uznać, iż przekonanie powódki, iż działania banku są zgodnie z prawem i godne zaufania, należy uznać za usprawiedliwione. Wobec powyższego, należy uznać, że powódka wykazała istnienie normalnego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy bezprawnym działaniem strony pozwanej, polegającym na oferowaniu powódce nabycia obligacji emitowanych przez spółkę GetBack S.A. bez uprzedniego

uzyskania przez stronę pozwaną odpowiedniego zezwolenia KNF przy jednoczesnym przekazywaniu powódce nierzetelnych informacji o proponowanej inwestycji, a powstaniem po stronie powódki szkody w postaci utraty 75 % kapitału zainwestowanego w przedmiotowe obligacje.

Strona pozwana argumentowała, iż czynności związane z nabywaniem przez powódkę obligacji podejmowane były przez Polski Dom Maklerski S.A. z siedzibą w Warszawie, a nie przez stronę pozwaną, w związku z czym powstanie szkody należy upatrywać w czynnościach ww. spółki, a nie strony pozwanej. Argument ten nie jest trafny. Powódka nie została w ogóle poinformowana o roli Polskiego Domu Maklerskiego S.A. (a także o roli odgrywanej przez samą stronę pozwaną), była przekonana, że obligacje nabywa od pozwanego banku. Powódka przelała jedynie środki finansowe przeznaczone na zakup obligacji na rachunek bankowy Polskiego Domu Maklerskiego S.A., zaś wszystkie czynności faktyczne związane z nabyciem obligacji zostały dokonane przez pracownika pozwanego banku, ██████████. Przede wszystkim jednak, jak wskazano powyżej, sama decyzja powódki o nabyciu przedmiotowych obligacji zapadła pod wpływem rekomendacji oraz nierzetelnych informacji przekazanych przez pracownika pozwanego banku. Sprowadzanie działań strony pozwanej do li tylko informowania o możliwości zakupu obligacji spółki GetBack S.A. od Polskiego Domu Maklerskiego S.A. znacznie umniejsza faktyczną rolę, jaką bank pełnił w procesie ich nabywania. To rekomendacja pracownika banku, instytucji zaufania publicznego, sprawiła, że powódka podjęła decyzja o zakupie obligacji. Ponownie należy zwrócić uwagę, iż powódce nie przekazano żadnych dokumentów związanych z nabyciem obligacji aż do dnia 8 czerwca 2018 r., wobec czego nie była świadoma, iż faktycznie nabywa je od Polskiego Domu Maklerskiego S.A. Wobec powyższego, to bezprawne i zawinione działania strony pozwanej doprowadziły do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez powódkę, nie zaś działania faktycznego zbywcy przedmiotowych obligacji, tj. Polskiego Domu Maklerskiego S.A. W konsekwencji, strona pozwana odpowiada za powstanie po stronie powódki szkody w wyniku czynu niedozwolonego, a roszczenie powódki podlega w całości uwzględnieniu.

Nawet gdyby uznać, iż strona pozwana nie ponosi na gruncie niniejszej sprawy odpowiedzialności odszkodowawczej, to w ocenie Sądu powódka skutecznie złożyła oświadczenie z dnia 25 marca 2019 r. o uchyleniu się od skutków prawnych złożonych pod wpływem błędu oświadczeń woli w postaci polecenia przelewu z dnia 17 października 2017 r. (kwoty 60.000 zł) i z dnia 29 stycznia 2018 r. (kwoty 100.000 zł) oraz dyspozycji likwidacji lokaty nr ██████████ z dnia 28 stycznia 2018 r. Zgodnie z art. 84 § 1 k.c. w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Zgodnie z

art. 88 § 1 k.c. uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. Uprawnienie do uchylenia się wygasa: w razie błędu - z upływem roku od jego wykrycia, a w razie groźby - z upływem roku od chwili, kiedy stan obawy ustał (§ 2). Błąd w rozumieniu art. 84 § 1 k.c. może dotyczyć w szczególności: przedmiotu czynności prawnej (lub jego cech), rodzaju czynności prawnej, osoby kontrahenta, jego sytuacji prawnej (tak: P. Nazaruk, komentarz do art. 84 k.c. [w:] J. Ciszewski (red.), P. Nazaruk (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz.*, WKP 2019). W chwili składania ww. oświadczeń woli, powódka działała w błędnym przekonaniu, że nabycie obligacji spółki GetBack S.A. jest w pełni bezpieczne, nie została poinformowana o ryzykach związanych z inwestycją - a więc pozostawała w błędzie co do istotnych cech czynności prawnej, kluczowych dla decyzji o jej podjęciu. Jak wskazano powyżej, decyzja powódki o nabyciu przedmiotowych obligacji została podjęta wyłącznie na skutek nakłaniania ze strony pracownika pozwanej, do którego powódka miała zaufanie jako przedstawiciela instytucji zaufania publicznego, jaką jest bank. Powódka nigdy nie złożyłaby ww. oświadczeń woli, gdyby dysponowała pełną wiedzą o faktycznej naturze proponowanej jej przez stronę pozwaną inwestycji. Strona pozwana wprowadziła powódkę w błąd co do natury inwestycji, jej bezpieczeństwa oraz dopasowania do potrzeb i oczekiwań powódki. Błąd został więc wywołany przez stronę pozwaną, która świadomie przekazywała powódce nieprawdziwe informacje dotyczące inwestycji. Błąd ten został wykryty przez powódkę najwcześniej w dniu 8 czerwca 2018 r., kiedy to otrzymała od Polskiego Domu Maklerskiego S.A. dokumenty dotyczące rzeczonych obligacji. Oświadczenie o uchyleniu się od oświadczenia woli, zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 28 marca 2018 r., a więc przed upływem roku od chwili dowiedzenia się o błędzie przez powódkę, zostało więc skutecznie złożone stronie pozwanej.

O odsetkach orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu, zasądzając na zasadzie art. 481 § k.c. odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 120.000 zł, liczone od dnia 7 marca 2019 r. do dnia zapłaty. Powódka wezwała stronę pozwaną pismem z dnia 31 stycznia 2019 r. do zapłaty kwoty dochodzonej w niniejszej sprawie w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania, które zostało otrzymane przez stronę pozwaną w dniu 4 lutego 2019 r. Wobec powyższego, roszczenie powódki stało się wymagalne w dniu 7 marca 2019 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Strona pozwana, jako ta, która przegrała sprawę w całości, jest zobowiązana do zwrotu powódce poniesionych przez nią kosztów procesu w kwocie 6.417 zł, na którą złożyły się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 1.000 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego strony przez pełnomocnika będącego adwokatem, w kwocie 5.400 zł, zgodnie z § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Z 2015 r., poz. 1800, z późn. zm.).